Technische vragen voor de Commissie Zorg, Welzijn en Samenleving van woensdag 28 oktober 2026 agendapunt 7.

Vragen van **: Democraten Hilversum**
Aan wethouder **: Voorink**
Over **: Voortgang bibliotheek**

Geacht college,

Met treurnis heeft Democraten Hilversum kennisgenomen van uw brief van 24 september over de voortgang realisatie nieuwe bibliotheek (2003639). Ter voorbereiding op de behandeling van uw raadsvoorstel op 11 november a.s. hierbij de technische vragen die in eerste instantie opwellen:

- *Heeft bij de borgstelling een onafhankelijke beoordeling van de daaraan ten grondslag liggende businesscase plaatsgevonden?*

- *Zijn er bij de borgstelling door de gemeente voorwaarden gesteld ten aanzien van doelmatige professioneel toezicht op de bouwbegeleiding, budgetbewaking, risicobeheersing en deskundige sturing op het bouwproces?*

- *Welke controlemomenten zijn er geweest en wat waren de conclusies?*

- *De bouwwerkzaamheden in de Gooise Brinkpassage liggen al geruime tijd stil. Wanneer werd u gewaar dat er iets mis was? Wie heeft wanneer de noodklok geluid?*

Over de businescase nog het volgende:
De huidige bibliotheek aan de ’s-Gravelandseweg (villa Erica en achterliggende bebouwing) is aan een projectontwikkelaar verkocht voor 3,35 miljoen. Met een totaal vloeroppervlak van 3500 m2 komt dat neer op € 957 per m2.

- *Bent u van mening dat deze opbrengst marktconform is?*

- *Is de bibliotheek bij deze transactie geadviseerd door de gemeente?*

- *Is deze opbrengst voldoende om de ruimte in de Gooise Brinkpassage met verbouwing te financieren?*

- *Heeft de bibliotheek (inmiddels weer) grip op de situatie en hoe wordt voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op de borgstelling?*

Rob Docter
Democraten Hilversum

Antwoord -penvoerder is Astrid van Mierlo +31356291882

Beantwoording:

- *Heeft bij de borgstelling een onafhankelijke beoordeling van de daaraan ten grondslag liggende businesscase plaatsgevonden?*
  Antwoord: De toetsing van de (1e en 2e) borgstelling is gedaan door ambtelijke financiële adviseurs en de concerncontroller. Ook is In het kader van de twee borgstellingen advies gevraagd aan een daartoe deskundig extern juridisch bureau zodat deze voldoen aan de wet- en regelgeving van staatsteun.
  Daarnaast beoordeelt ook de bank de businesscase voordat de lening wordt verstrekt. Zowel de gemeente als de bank heeft de businesscase ten tijde van respectievelijk het verstrekken van de eerste borgstelling en het verstrekken van de lening goedgekeurd. Hierna heeft de bibliotheek vanwege ontwikkelingen in het bouwproces wijzigingen aangebracht in de businesscase. Dit heeft ertoe geleid dat de gemeente heeft geconstateerd dat de businesscase momenteel niet sluitend is.

- *Zijn er bij de borgstelling door de gemeente voorwaarden gesteld ten aanzien van doelmatige professioneel toezicht op de bouwbegeleiding, budgetbewaking, risicobeheersing en deskundige sturing op het bouwproces?*
  Antwoord: Bij het verstrekken van de borgstelling zijn voorwaarden gesteld. Daarin is onder meer opgenomen dat de bibliotheek alle informatie moet verstrekken die de gemeente nodig acht voor de verstrekking van de borgstelling en het inzicht in de financiële situatie gedurende de looptijd van de borgstelling. De bibliotheek heeft hierin ook een
  actieve informatieplicht. Ook is de voorwaarde gesteld dat de bibliotheek per kwartaal een financiële rapportage aanlevert alsmede een overzicht van de algehele voortgang van de realisatie van de nieuwe bibliotheek en ontwikkelingen die hierop van invloed zijn. Inclusief een risicoanalyse.

- *Welke controlemomenten zijn er geweest en wat waren de conclusies?*
  Antwoord: De businesscase en/of financiële rapportage van de directie wordt elke kwartaal formeel door de gemeente getoetst en ambtelijk en bestuurlijk besproken. Er is in 2026 zeven keer een bestuurlijk overleg geweest en daaraan voorafgaande vier keer ambtelijk. Daarnaast heeft op diverse momenten een formele aanlevering van documenten of beantwoording van vragen (gevraagd/gesteld door de gemeente) door de bibliotheek aan de gemeente plaatsgevonden. Afgelopen maanden was er vrijwel wekelijks contact met de bibliotheek.

- *De bouwwerkzaamheden in de Gooise Brinkpassage liggen al geruime tijd stil. Wanneer werd u gewaar dat er iets mis was? Wie heeft wanneer de noodklok geluid?*
  Antwoord: De werkzaamheden in de nieuwe bibliotheek door de aannemer en onder regie van het bouwteam van de bibliotheek liggen niet stil. Wel is er sprake van vertraging. De eerste signalen van vertraging en meerkosten zijn in het 1e kwartaal

van 2025 mondeling en schriftelijk bij de gemeente gemeld, in het kader van de businesscase en financiële rapportage. In het najaar van 2025 werd door de bibliotheek opnieuw een vertraging van de verbouwing gemeld en vlak voor de zomer 2026 nog een verdere uitloop.

In het 1e en 2e kwartaal van 2026 werden de gevolgen steeds verder zichtbaar en is de ambtelijke toetsing geïntensifieerd, financieel en beleidsmatig. Wij verwijzen voor meer info naar de twee collegebrieven hierover van 19 mei 2026 en 24 september 2026 aan de Raad.

Over de businesscase nog het volgende:
De huidige bibliotheek aan de 's-Gravelandseweg (villa Erica en achterliggende bebouwing) is aan een projectontwikkelaar verkocht voor 3,35 miljoen. Met een totaal vloeroppervlak van 3500 m2 komt dat neer op € 957 per m2.

- *Bent u van mening dat deze opbrengst marktconform is?*
  Antwoord: Als gemeente kunnen wij daar geen oordeel over geven. Wij kennen de uitgangspunten voor de taxatie van het pand niet en hebben geen beschikking over het taxatieverslag.

- *Is de bibliotheek bij deze transactie geadviseerd door de gemeente?*
  Antwoord: Nee, de gemeente heeft niet geadviseerd bij deze transactie. De bibliotheek heeft de transactie zelf geregeld.

- *Is deze opbrengst voldoende om de ruimte in de Gooise Brinkpassage met verbouwing te financieren?*
  Antwoord: Nee, de verkoopopbrengst is wel verwerkt/ingebracht in de businesscase, maar is niet voldoende om de gehele investering te dekken. Daarom trekt de bibliotheek voor de aankoop en verbouwing van de nieuwe bibliotheek een lening aan bij een bank van totaal €16,7 miljoen euro. Voor het eerste deel (€12,7 miljoen) is de lening door de bibliotheek reeds aangetrokken. Voor deze lening heeft de gemeente een borgstelling verstrekt. Voor het tweede deel (€4 miljoen) is het college voornemens in november de borgstelling te verlenen (nadat de raad eerder tot geen wensen en bedenkingen heeft besloten) zodat de bibliotheek deze kan aantrekken zoals gepland.
  Vanuit de regeling Impuls Winkelgebieden heeft het Rijk een bedrag aan de gemeente beschikbaar gesteld als bijdrage in de realisatie van de nieuwe bibliotheek. Het college is voornemens deze in november aan de bibliotheek te verlenen.
  Samen met de extra financiële impuls welke ter behandeling/besluitvorming in de raadsvergadering van 11 november a.s. wordt voorgelegd.
  Dit zorgt er gezamenlijk voor dat de verbouwing gecontinueerd kan worden. In het eerste kwartaal 2027 is er zicht op het uiteindelijke tekort van de verbouwing en mogelijk de exploitatiebegroting, waardoor op dit moment onzeker is hoeveel aanvullende financiering dan nog nodig is. Voor de exploitatie ontvangt de bibliotheek jaarlijks een reguliere subsidie.

- *Heeft de bibliotheek (inmiddels weer) grip op de situatie en hoe wordt voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op de borgstelling?*
  Antwoord: De raad van Toezicht en directie hebben de financiële en bouwkundige grip verbeterd, echter het college vindt dit niet afdoende, vandaar de extra maatregelen als genoemd in de brief van 24 september en het raadsvoorstel.